

Rep.Nr. 2143

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 16 FEBRUARI 2009.

5DE KAMER

Arbeidsongeval
Tegensprekelijk
Aanstelling deskundige

In de zaak:

V. Véronique, wonende te

Appellante, vertegenwoordigd door Mr. N. FEZJULOVIC loco Mr K. TIMMERMAN, advocaat te Leuven.

Tegen:

N.V. AXA BELGIUM, rechtsopvolgster van N.V. WINTERTHUR EUROPE VERZEKERINGEN, met zetel gevestigd te 1170 BRUSSEL, Vorstlaan 25.

Geëntimeerde, vertegenwoordigd door Mr. C. LIEKENDAEL loco Mr L. RENIER, advocaat te Hasselt.

★

★

★

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit :

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid :

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het vonnis gewezen op tegenspraak door de 1ste kamer van de Arbeidsrechtbank te Leuven op 9 januari 2001 en 21 oktober 2003;
- het verzoekschrift tot hoger beroep ontvangen ter griffie van het Arbeidshof op 19 december 2003;
- de besluiten van de partijen en de synthesebesluiten van geïntimeerde partij;

Gehoord de partijen in hun middelen en beweringen ter openbare terechtzitting van 17 november 2008.

Gelet op de neergelegde stukken en de stukken die in toepassing van art. 769 § 2 G.W. door appellante partij zullen worden neergelegd ter griffie uiterlijk op 19 januari 2009 waarna de debatten gesloten zullen worden de zaak van rechtswege in beraad wordt genomen.

★

★

★

Feiten en procedurevoorgaanden

Mevrouw V. werd het slachtoffer van een arbeidsongeval op 13 december 1993 op weg van of naar het werk. De overeenkomst vergoeding arbeidsongeval voorzag in een consolidatiedatum op 04.05.1996 en een BAO van 3 %. Zij werd door het FAO bekrachtigd op 06.10.1997.

Bij dagvaarding van 3 oktober 2000 vordert NV AXA de graad van bestendige arbeidsongeschiktheid te verhogen naar 5%.

Bij vonnis op tegenspraak van 9 januari 2001 van de Eerste Kamer van de Arbeidsrechtbank te Leuven wordt de vordering ontvankelijk verklaard en vooraleer verder recht te spreken wordt als deskundige Professor Dr. Mulier benoemd met als opdracht aan te duiden welke de invloed is van de fysiologische restletsels op de economische arbeidsongeschiktheid van betrokkene en het percentage van deze economische

ongeschiktheid te ramen naar aanleiding van het herzieningsonderzoek van 05.07. 2 000.

De deskundige legt zijn verslag neer ter griffie van de Arbeidsrechtbank te Leuven op 14 februari 2002.

De deskundige besluit dat in het kader van het herzieningsonderzoek van 05.07.2000 de graad van bestendige economische arbeidsongeschiktheid dient vastgesteld te worden op 5%.

Met het bestreden vonnis bekrachtigt de Arbeidsrechtbank het advies van de deskundige.

★

★

★

Beroepsgriev

Appellante tekent hoger beroep aan tegen het vonnis van de Arbeidsrechtbank te Leuven van 21 oktober 2003.

Prof. Mulier heeft zich niet uitgesproken over de vraag of kine- en pijntherapie niet in causaal verband staan met het arbeidsongeval. Hij stelt enkel dat voor zover het toch tot de opdracht van de deskundige zou behoren hierop te antwoorden, er kan gezegd worden dat op het ogenblik van het onderzoek er geen indicatie bestond voor enige therapie en dat de wetgeving voor arbeidsongevallen van toepassing is.

Zij kan zich neerleggen met betrekking tot de vaststelling van de graad van bestendige arbeidsongeschiktheid doch de deskundige heeft niet geantwoord op de vraag of kinébehandelingen, de pijntherapie, en de geplande operatieve ingreep in causaal verband staan met het arbeidsongeval of dat deze uitsluitend te wijten zijn aan een voorafbestaande toestand.

De eerste rechter is niet ingegaan op de vraag van appellante om opnieuw een deskundige aan te stellen alhoewel hierover een discussie was en de deskundige zich hierover nog niet uitsprak.

★

★

★

BeoordelingOntvankelijkheid van het hoger beroep

Er wordt geen betekening van het bestreden vonnis overgelegd .

Het verzoekschrift is regelmatig naar vorm en werd ingesteld binnen de daartoe wettelijk bepaalde termijn, wat overigens niet wordt betwist. Het is derhalve ontvankelijk.

★

★

★

Ten gronde

De wettelijke voorwaarden voor het instellen van een eis tot herziening zijn de volgende :

- een wijziging van het verlies van arbeidsgeschiktheid zoals een verergering van een letsel in verband met het arbeidsongeval, of een nieuwe letsel in verband met het arbeidsongeval, of een verergering van een voorafbestaande toestand als de verergering verband houdt met het arbeidsongeval;

De wijziging in de lichamelijke geschiktheid moet de economische waarde van het slachtoffer op de algemene arbeidsmarkt beïnvloeden. De wijziging van de economische waarde van het slachtoffer ten gevolge van een wijziging van de algemene arbeidsmarkt is geen grond tot herziening;

- Deze wijziging moet verband houden met het arbeidsongeval;

Het is niet vereist dat het arbeidsongeval de enige oorzaak is van het letsel of de verergering. Een geleidelijke degeneratie van de rug, die kadert binnen een normaal verouderingsproces, en op geen enkele wijze enig verband heeft met of beïnvloed wordt door het arbeidsongeval is geen nieuw feit in het kader van een herziening. Een verergering, te wijten aan een normaal verouderingsproces is geen nieuw feit (Arbeidshof Luik, 01.02.1990, JTT 90, 271).

- De wijziging moet liggen in de niet voorziene evolutie dat wil zeggen ze moet liggen in een

gegeven dat men op het ogenblik van de consolidatie niet kon voorzien of waarvan men niet zeker was dat er noodzakelijk rekening mee moest gehouden worden.

- De wijziging moet ontstaan in de loop van de herzieningstermijn van drie jaar te rekenen vanaf de datum van de homologatie of bekrachtiging van de overeenkomst of van de beslissing bedoeld in artikel 24 AOW.

De herzieningstermijn gaat van 06.10.1997 tot 06.10.2000 en de dagvaarding in herziening werd tijdig ingesteld.

Eerst en vooral dient vastgesteld dat partijen meer dan 4 jaar nodig hebben gehad alvorens deze zaak aan het Hof te kunnen voorleggen.

Tevens dient vastgesteld dat appellante alleen hoger beroep heeft ingesteld tegen het eindvonnis maar niet tegen het vonnis van de Arbeidsrechtbank, waarbij deze de vordering ontvankelijk verklaarde en vooraleer verder recht te doen, een deskundige aanstelde met een welomschreven opdracht zijnde "aan te duiden welke de invloed is van de fysiologische de restletsels op de economische arbeidsongeschiktheid van betrokkene en het percentage van deze economische ongeschiktheid te ramen naar aanleiding van het herzieningsonderzoek van 05.07.2000".

De deskundige is hieraan tegemoetgekomen en in een omstandig en gemotiveerd verslag heeft hij geantwoord op de door de Arbeidsrechtbank gestelde vraag.

Hij heeft om redenen die hij in het verslag aanhaalt en waarbij appellante zich neerlegt, de bestendige arbeidsongeschiktheid bepaald op 5 %.

Vraag is of de kiné- en pijnbehandelingen en een eventuele operatie door de wetsverzekeraar in het kader van de arbeidsongevallenwetgeving dient vergoed te worden.

Dit is geen probleem van herziening maar van recht op vergoeding van geneeskundige zorgen.

Ingevolge artikel 28 WAO heeft de getroffene recht op de geneeskundige, heelkundige, farmaceutische en verplegingszorgen die ingevolge het ongeval nodig zijn.

De deskundige haalt in zijn verslag volgende elementen aan :

1. in het verslag gemeen recht van 14.08.1996 wordt er gesteld dat vanaf de consolidatiedatum geen verdere therapiekosten i.v.m. het ongeval kunnen ingebracht worden.
2. appellante blijft intussen haar werk als be-
diende uitvoeren. (13.03.2001)
3. onder punt bespreking "sedert het herzienings-
onderzoek van 05.07.2000 zijn de subjectieve
klachten weliswaar toegenomen, doch kunnen niet
meer als rechtstreeks gevolg van het ongeval
worden beschouwd" en "de meest recente RXfoto's
tonen geen vergrote afstand meer tussen de pro-
cessi spinosi C4-C5 doch enige toegenomen hoek-
stand tussen wervels C4-C3 ,te wijten aan in-
tussen ontstane degeneratieve discartrose C4-
C5.
4. de deskundige vermeldt zeer duidelijk, op vraag
van de beide partijen hiertoe, dat op het ogen-
blik van het deskundig onderzoek geen indicatie
bestond voor enige therapie (het is evident dat
de deskundige hier het gehele verloop van het
deskundig onderzoek bedoelt en niet alleen de
dag van het onderzoek). Geen indicatie wil zeg-
gen geen noodzaak tot therapie.

Er is dan ook geen aanleiding tot het ten laste ne-
men door de wetsverzekeraar van kiné- en pijnbehan-
deling tot op de datum van afsluiten van het deskun-
dig onderzoek. Er is in deze omstandigheden evenmin
aanleiding tot het aanstellen van een deskundige.

Een ander probleem is de noodzaak, op grond van ar-
tikel 28 AOW van een geplande operatieve ingreep. De
mogelijke noodzaak hiertoe zou pas gebleken zijn uit
een Ctscan die genomen werd na het deskundig onder-
zoek.

Het gaat om alle zorgen die van aard zijn om de door
het arbeidsongeval geleden schade te verminderen en
het zo volledig mogelijk herstel van de lichamelijke
integriteit en de gezondheid van de getroffene (Ar-
beidshof Antwerpen, afd Hasselt 22 december 1976, De
Verz 1979, 67).

Het Hof van Cassatie in haar arrest van 5.4.2004
heeft eveneens gesteld dat: "Onder de zorgen ver-
schuldigd aan het slachtoffer krachtens artikel 28

van de wet van 10 april 1971 dienen te worden verstaan alle zorgen van aard het slachtoffer te herstellen in een fysieke staat die zoveel mogelijk de staat vóór het ongeval benadert. Het is niet vereist dat de behandeling van aard is de arbeidsongeschiktheid te herleiden".

Om deze reden is wel een deskundig onderzoek aangewezen.

★

★

★

OM DEZE REDENEN :

Het Arbeidshof,

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24;

Recht sprekend op tegenspraak;

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en grotendeels ongegrond;

Bevestigt het vonnis a quo in al zijn onderdelen;

Recht sprekend over de vraag of de geplande operatieve ingreep en de daaruit voortvloeiende kiné- en pijnbehandelingen nodig zijn ingevolge het arbeidsongeval van 15 december 1994;

Stelt aan als deskundige Prof. Dr. P.P. Casteleyn, A.Z. V.U.B., Laarbeeklaan 101 te 1090 Brussel, met als opdracht :

Advies te geven over de vraag of de geplande operatieve ingreep en de daaruit voortvloeiende kiné- en pijnbehandelingen nodig zijn ingevolge het arbeidsongeval van 15 december 1994;

Partijen hebben ter zitting van 17 november 2008 afstand gedaan van de installatievergadering, zoals voorzien door artikel 972 van het Gerechtelijk Wetboek;

Aanvang der werkzaamheden:

Zegt dat de deskundige zijn werkzaamheden zal aanvangen op een door hem na raadpleging van partijen en raadslieden te bepalen plaats, datum en uur doch binnen twee maanden nadat hij door de griffie van

dit Arbeidshof van zijn opdracht in kennis werd gesteld en deze opdracht heeft aanvaard.

Noodzaak technische raadgevers

Machtigt de deskundige de bijstand in te roepen van iedere andere deskundige waarvan hij de tussenkomst noodzakelijk acht mits hij partijen voor de aanvang van de eigenlijke tussenkomst hiervan op de hoogte brengt;

Raming algemene kostprijs en berekeningswijze

Zegt dat de deskundige aan de partijen zelf een raming van de algemene kostprijs van het deskundig onderzoek zal doen toekomen of tenminste van de manier waarop zijn kosten en erelonen en deze van de eventuele technische raadgevers zullen berekend worden;

Zegt dat de deskundige ertoe gehouden is zijn ereloon prestaties en de kosten gedateerd, gedetailleerd, per eenheid en per aantal controleerbaar bij te houden en partijen op geregelde tijdstippen, minstens om de drie maanden een overzicht van de ereloonprestaties en kosten te bezorgen;

Voorschot

Bepaalt het voorschot dat ter griffie van dit Arbeidshof op het rekeningnummer 679 - 2009068 - 04 wordt geconsigneerd, hetzij wanneer partijen onderling overeenkomen dit bedrag te storten op een andere bankrekening, voorlopig op € 750; bedrag te betalen door geïntimeerde binnen de maand vanaf de kennisgeving van dit arrest;

Vrij te geven deel van het voorschot

Bepaalt het vrij te geven deel van het voorschot op € 375;

Redelijke termijn voor opmerkingen op het voorlopig verslag dat moeten worden overgemaakt aan partijen, hun raadslieden en het Arbeidshof

Zegt dat deze termijn door de deskundige zal worden bepaald zoals voorzien in artikel 976 van het Gerechtelijk Wetboek, met dien verstande dat een bijkomende doch kortere termijn kan worden bepaald, waarbinnen partijen repliek kunnen geven op de door de andere partij gemaakte opmerkingen.

Termijn voor neerlegging van het eindverslag:

De termijn voor het neerleggen van het eindverslag wordt bepaald op zes maanden vanaf de dag waarop de deskundige zijn werkzaamheden zal hebben aangevat.

Het eindverslag van de deskundige dient volgende merkingen te bevatten:

- de datum
- de aanwezigheid van partijen bij de werkzaamheden en van hun raadslieden
- een opgave van de overhandigde stukken en nota's waarvan de tekst slechts mag worden overgenomen in zoverre dat nodig is voor de bespreking;

Het eindverslag wordt op straffe van nietigheid door de deskundige ondertekend, met dien verstande dat zijn handtekening wordt voorafgegaan door de volgende eed : "ik zweer dat ik mijn opdracht in eer en geweten, nauwgezet en eerlijk vervuld heb".

De minuut van het eindverslag, de stukken en de nota's van de partijen en een gedetailleerde staat van de kosten en erelonen van de deskundige worden ter griffie van het Arbeidshof neergelegd;

De gedetailleerde staat van kosten en erelonen van de deskundige vermeldt afzonderlijk:

- het uurloon
- de verplaatsingskosten
- de bedragen die aan derden zijn betaald
- de verrekening van de vrijgegeven bedragen;

Op de dag van de neerlegging van het verslag zendt de deskundige bij een ter post aangetekende brief, een afschrift van het verslag en een gedetailleerde staat van de kosten met erelonen aan de partijen en bij gewone brief aan hun raadslieden;

Wijst de deskundige op artikel 509 quater van het strafwetboek dat luidt : "met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van € 200 tot € 1.500 of met een van deze straffen alleen wordt gestraft de deskundige die, wetende dat een rechtstreekse betaling niet toegelaten is, deze toch aanvaardt van een partij in het geding."

Houdt de beslissing nopens de gerechtskosten aan;

Aldus gewezen door de 5de kamer van het Arbeidshof
te Brussel en ondertekend door :

Mevr. B. CEULEMANS : Eerste Voorzitter,

De Heren :

E. MAGNUS : Raadsheer in Sociale Zaken
als werkgever,

D. VANHAGENDOREN : Raadsheer in Sociale Zaken
als werknemer-arbeider,

En bijgestaan door :

D. DE RAEDT: Griffier,

E. MAGNUS

D. VANHAGENDOREN

D. DE RAEDT

B. CEULEMANS

En uitgesproken op de openbare terechtzitting van de
5de kamer van het Arbeidshof te Brussel op 16 fe-
bruari 2009 door :

Mevr. B. CEULEMANS : Eerste Voorzitter,

Bijgestaan door :

D. DE RAEDT: Griffier,

D. DE RAEDT

B. CEULEMANS